

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones

Augustinus, Aurelius

[Basel], 1494-95

Matariarum ac sententiarum memoria dignarum ex sermonibus de sanctis
[...] summaria brevisque annotatio

[urn:nbn:de:bsz:31-306774](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306774)

Annotatio principalium sententiarum

Materialium atque sententiarum notatione dignarum ex sermonibus de factis domini Aurelij Augustini collectarum: summaria ac brevis annotatio.

- Ab** Abstinentie duo sunt genera: unum corporale aliud spiritale. *xx. S.*
- Ad** Adam cum a domino argueretur de inobedientia: se excusando auctorem superbe accusavit. *xix. S.*
- De causa aduentus domini in carne: et quod mundo utilitatis contulit. *xix. S. h. ix. L.*
- Adulatio vendit veritatem. *xxxvj. L.*
- As** In agone certantes cur ab omnibus abstinere debeant. *xxxvj. S.*
- In agone sanctorum duo nobis consideranda sunt. *xlv. A. B.*
- In christiano agone manifesta est poena et occulta victoria. *xliij. S.*
- At** Sub altari quod anime sanctorum requiescere leguntur: et quare. *xj. A. B.*
- Ap** Cum apostoli omnes parem gratiam et sanctitatem obtineant: cur alij alij preferantur. *xxvij. A. B.*
- Quomodo intelligendum sit quod precipit dominus apostolis non ferre faculum neque peram aut calciamenta: et neminem per viam salutare. *xlij. S. S.*
- Apostoli ideo summe sunt venerandi. *xliij. A.*
- Supra ceteras turbas fidelium et iustorum: apostolos suos christus esse ostendit. *xliij. B.*
- Cur dicantur lux mundi: sal terrae: lapides preciosissimi: et duodecim portae hierusalem: Ibidem circa finem.
- In quibus apostolos imitari debeamus. *xliij. L.*
- Et** Christus ascendens supra caelos: in eadem carnis natura quam de matre suscepit omnem humanam honoravit naturam. *xxxiiij. h.*
- Ascensiones in corde disponere quid sit. *xvij. B. L.*
- Eu** Avarus est deus ad salutem nostram. *lj. A.*
- Avarus hydropico comparatur. *x. S.*
- Augustinus iam episcopus multis futuris episcopis loquitur. *xlij. L.*
- In presentia coepiscoporum suorum cogit facere sermonem. *lj. A.*
- Licet minus valeat dicere: vera tamen semper optat dicere. *xxxiiij. L. et. xlij. S.*
- De veris gratias deo agit: si autem aliquid dixerit quod non debuit ignosci petat. *xxxiiij. A.*
- Lucrum augustini est bona vita subditorum. *lj. A. in fine. iij. L. ligari. vj. A.*
- Disputationes suas graphio et cetera videt

Dicit se loqui non tantum magistrum: sed tantum ministrum. *xxij. A.*

Ba Baptizari christus voluit propter humanam militiam non propter iniquitatem. *xxij. L. in fine.*

Be Beati quos in isto seculo culpa aliqua percutit et nullum crimen vulnerat. *xxij. A.*

Beatitudo hic parari potest possideri non potest. *xxx. S. et. xlvj. B.*

Beatorum leticia quanta sit. *xxxvij. L. D. E.*

Beatorum numerus nos expectat. *xxxvij. h.*

Bona terrena non te faciunt bonum nisi inde feceris bona. *x. D.*

Bo Bonorum copia bonos non extollit nec deicit eorum inopia. *x. L.*

Ca Calciamenta quae de corio mortuorum animalium sunt quod signentur. *xlij. S. i medio*

Sine charitate nemo de castitate: nemo de elemosynis: nemo de orationibus

et ieiuniis considerare debet. *v. D. in fine.*

Cathedra petri inde nomen accepit. *xv. A.*

Ci Civitas celestis quanto gaudio excipit reportantes de hoste trophea. *xxxvij. B. xlvj. L.*

Quanta sit huius civitatis felicitas. *xxxvij.*

Ad civitatem celestem quibus vestigiis pervenit. *xxxvij. S.*

Huius civitatis felicitatem nemo enarrare

sufficit. *xliij. L.*

Quomodo concives nostri nos illic expectent. *xxxvij. h.*

Claves ecclesiae duae sunt: scilicet scientiae et potestatis. *xxvij. B.*

Co Justorum comes semper debet esse confessio. Bene praevaluisse pudebit dissuadescere. *xxxvj. L. in fine.*

Sicut boni ex correctione dura interdum corriguntur: ita superbi lenissima admonitione ad peiora provocantur. *xxxvj. L.*

Cre Credere impossibilia fieri: facta similia persuadent. *xxxij. A.*

Qui credunt et opera bona non faciunt: fidem demonum vident habere: qui vero non credunt peiores demonibus comprobantur. *xxxvij. D.*

Cr Crux christi non solum ligni est patibulum: sed vitae virtutisque propositum. *xxxij. D.*

Christus est granum sinapis dum patitur: et arbor dum resurgit. *xxxij. L.*

Crucis duo sunt genera. *xx. S.*

Ipse crucis forma longitudini: latitudini et altitudini humani corporis configurata est. Quid significet crucis latitudo: *(xix. D. longitudo: altitudo et profunditas. xix. L. S.)*

Annotatio

- Crucis mysteriū olim figurabat. xix. E. cir-
 Cur se ad crucis ignominia hu- (ca sine.
 miliauerit diuina potentia q̄ p̄ aliū modū
 boiem liberare potuit. xix. A. S.
 Crucis memoria sue passiois reliquit ad sa-
 nitate: q̄b signū p̄sidiū est amicis: obsta-
 culū inimicis. xix. B.
 In hui⁹ stute oīa sacramēta ecclīastica p̄s-
 ōd faciebat in terris corpis (cūst. xix. J.
 christi p̄sentia: h̄ facit cū fideli inuocatiōe
 nois christi victoriose crucis insignita me-
 ribil p̄dest christanū di- (mouia. xix. J.
 ci in noie si h̄ nō ostēdet in ope. xxxvii. D.
 Annatū nō sola tollet species qua
 gaudebāt: s̄ dat etiā q̄b i eternum
 cruciat. xlv. B. (medio.
 Deserti noie mūdus intelligitur. xx. B. in
 Nemo desperet de magnitudine criminis
 aut de humilitate generis. xxv. L. in si.
 Desi vnū esse cōis natura testat: q̄ vn⁹ est
 mūdus. viij. A.
 De diligēdis inimicis nullus se vnq̄ in ve-
 ritate excusare poterit. xlvij. B. L.
 Qui inimicū diligere noluerit: pp̄tū deū
 habere nō poterit. xlvij. D.
 Et diligas inimicos nō extra te sed in te ⁊
 in tua potestate positū est. xlvij. E.
 Diligere inimicos ⁊ si sit laboriosū: multū
 tū ē meritorū: ⁊ grāde p̄miū parat. v. F.
 Conuincimur rōne q̄ p̄pter deū possum⁹:
 sed nolum⁹ inimicos diligere aut iniurias
 sustinere. v. F. in fine. B.
 Diligite inimicos vestros ⁊ benefacite his:
 exponit. iij. B. v. L. in fine. D. F.
 Dilectio carnalis i p̄cipitū trahit ⁊ odio cō-
 parat. xliij. L.
 Si dimiserit hoib⁹ pctā eorū dimittet pat-
 vester celestis pctā v̄sa: exponit. xlvij. E.
 Frustra petit sibi dimitti a deo multa q̄ nō
 vult dimittere primo pauca. xlvij. F.
 Discere a christo q̄ debeam⁹. xlvij. B.
 De diuite purpurato et lazaro: exponitur.
 xxxv. D. in medio. xlvj. F.
 Diuitie falsam leticia tribuit ⁊ verā tristi-
 tē: nō sunt vere diuitie q̄ amato (cā. x. E.
 rib⁹ nō offerit facietatē s̄ inflāmāt cupi-
 ditatē: ⁊ que sint vere diuitie. x. E.
 Qui nos docet magister: ei⁹ schola in terra
 est: ⁊ in celo cathedra. xxij. A.
 Ecclēsia est mater ⁊ virgo. xvij. D.
 Mater ecclēia pariendo nō discernit
 gētes. xxv. A.
- Constat ex duob⁹ populis: scz iudeorū ⁊ gē-
 tilis. xxix. A.
 Ecclēsia nō solū respuere: sed etiā ignorare
 dicit apocrip̄a. xxxv. B. (xxxvij. A.
 Ecclēsia roborata est p̄ferēdo nō resistēdo.
 Edificare stipulā: lignū: fensū: aux ⁊ argētū ea
 quid sit. xlv. p̄ totum.
 Ab elemosyna spiritali faciēda null⁹ vnq̄ ei
 se excusare poterit. xlvij. L.
 Elemosyna nō ē faciēda s̄ rapina. xxxix. L.
 Episcopus ab eo appellatus est: q̄ sup̄intē Epi-
 dit: q̄ intendendo curat. li. B.
 Episcopat⁹ officii vnusquisq̄ in domo sua
 exercere debet. Ibidem.
 Eucharistia indigne p̄cipit q̄ odiū in corde Eu-
 Euāgelis nō est p̄pter lu- (seruat. v. E.
 crū annūciandū: sed germana charitate:
 ostēdit ex v̄bis christi. xlv. B. J. (A. D.
 Exultare i deo salutari: quid sit. xxxv. B. E.
 Sclitas nulla in hoc seculo posside se-
 ri potest. xxx. S. xlvj. B.
 Tunc festa sanctorū in veritate cele-
 bram⁹: cū ip̄soꝝ exēpla sequimur. xlvij. A.
 Vna sit fides veteris ac noui testamēt. si
 fidē p̄terita cōfirmāt. xxxij. A. (viij. A.
 Nihil p̄dest verbis p̄ferre fidē ⁊ factis de-
 serere veritatē. xxxvij. D. (xxxij. A.
 Fides recte grano snapis cōpat. xxx. B.
 Filius dei ideo fact⁹ est hois fil⁹: vt filios
 hoim faceret filios dei. j. A. (in fine.
 Eius fil⁹ quisq̄ ē cui⁹ opa facit. xxxix. D.
 Fuga christi i egyptū q̄d significet. viij. B. f.
 Fundamētū aliud nemo pōt ponere p̄ter
 id q̄d positū est: Si q̄s edificat sup̄ h̄ fun-
 damētū ⁊c. exponit. xlv. p̄ totum.
 Audere oēs desiderant: sed nō oēs san-
 s̄ ibi querūt gaudis vbi oporet inq̄-
 ri. xxx. S. xlvj. L. (xxxv. A. l. B.
 De duplici gaudio laudabili et vitupabili.
 Peruerse gaudēt q̄ in voluptate seculi gau-
 dēt nō sit gaudēdū i p̄speri (dēt. xlv. F.
 mūdi s̄ aduersis: p̄bat auctatib⁹. xxx. D.
 Gaudis verū in hoc mundo nec fuit nec est
 nec esse poterit. xxx. S. xlvj. B. L.
 Gaudis verū est gaudere in illo qui sup̄ oīa
 est: ⁊ quare. xxxv. B.
 Gaudis verū cōpari hic pōt: possideri non
 potest. xxx. S. xlvj. B. D.
 Hūc gaudēdū est in spe: postea in re. xlvj.
 L. in fine.
 Gaudis beatorū quo p̄cio acq̄ratur. xxxvij.
 F. xliij. D.

Principalium

- Gaudiū beatorū quale sit: xxxvj. L. D. E.
xxxix. L. in fi.
Nemo illud enarrare pot. xliij. L.
De grano sinapis. xxxj. A. xxxij. p. totum.
Idropicus quātū plus bibit: tāto
magis sitit: et significat cupidū. x. f.
Lex sicut honorē parētū p̄cipit: ita
inhonoratiōē damnat. xxxiiij. B.
Humilitatis cōmendatio. xxxv. P.
Quorūdam humilitatem deus respicit et
quorūdam nō. xxxv. P.
Ignē eternū si mittēdi sint q̄ bo-
na non faciūt: qualē spem habituri
sūt q̄ mala faciūt. xxxvij. L. circa fi.
De duplici igne: mūdi et saluatoris. xxx. B.
L. E. xxxj. B. circa finē.
Ignis purgatori⁹ nō criminalia sed venia-
lia purgabit: ostēdit ex v̄bis apli. xij. A.
Quē sint q̄ purgabit. xij. L. f. h. J.
Ignis ille purgabit quicquid hic nō fuerit p
op̄a pietatis redemptū. xij. D.
Et sit durior q̄ quicquid in hoc seculo pena-
rū videri vel cogitari possit. xij. E.
Cruciat corpus cū aīa p̄ lōgū vel breue spa-
ciū r̄gis scōm qualitatē culpe. xij. E.
Qui ab illo igne liberari desiderat: crimina
capitalia nō admittat: aut si iam cōmiserit:
fructuosam habeat penitentiā: et illa par-
ua vel quotidiana pctā bonis operib⁹ re-
dimere nō desistat. Ibidē.
Innocētib⁹ beatis nūq̄ hostis tātū p̄desse
potuit obsequio: quātū p̄fuit odio. x. A.
Digne natalis eorū colit̄ q̄s beatus eterne
vitę mūdos edidit: q̄ quos maternorum
viscerū part⁹ effudit. x. A. in medio.
Ipse eis fuit causa p̄ne q̄ extitit et corone:
ipse odij causa q̄ p̄mij. viij. B. x. A. in fi.
Ideo christo nato debebāt imolari. viij. A.
In morte inocētū matres quō sint lamētā/
Quō herodē in iudicio accu- (tē. viij. B.
sabunt. viij. L.
De causa cur ab herode occidant̄ infantes.
Beata etas q̄ christū nōdū po- (ix. A. L.
tuit loq̄ et iā p̄ christo m̄ref̄ occidi. ix. B.
Et sint primitiē martyriū. xj. A. (xj. A.
Nō loquēdo sed mouēdo christū p̄fessi sūt.
Johānis baptiste natalis cur singulari cele-
britate veneret. xx. A. xxxvj. A.
De laude parētū iohānis. xxij. A. B.
Et iohannis natiuitas cū christi natiuita-
te cōparet. xx. L. xxj. A. B. xxxvj. A. B.
Ideo natiuitas iohānis sicut et christi cele-

sententiarū

- braf: qz et ipsa plena est mysterio. xxj. L.
Cur ei⁹ natiuitas potius celebret̄ q̄ cuiusli-
bet apli vel martyris vel p̄p̄betę aut pa-
triarchę. xxij. B.
Quid figuret q̄ in vtero materno ad huc ex-
pers lucet: testis erat veritatē. xx. A. circa fi.
Johānes venit desperata generatione p̄
sterilē: et christus natura obstupēte p̄ virgi-
nem. xxxvj. B.
Johānes formā venturi dñi natiuitate et
cōuersatione signauit. xxxvj. B.
Hinc p̄bat maior hoīe qui ortu suo excede-
bat leges natiuitatis humane. xxij. L.
Et p̄t⁹ puenit ad celū q̄: tāgeret terrā: an-
te accepit diuinū sp̄m q̄ hūanū. xxij. D.
Serueus nūcius q̄ ante gestiuit nūciare q̄
viuere: et anteq̄ pueniret ad corpus perue-
nit ad regē. Ibidē.
Magnificētia laudis ei⁹ ex dignitate christi
laudātis attendit. xxxvj. A.
Cū inter natos mulierū iohānes sit maior:
cur nō maior saluatore. xxj. B. xxij. D.
Cur eū christ⁹ lucernā dixerit: et an se mitti
voluerit. xx. B. E. xxj. D.
Cur dicat vox clamāt̄ in deserto. xx. B. in
medio. D. et. xxj. L. xxxvj. D. xxij. B.
Johānes suā p̄p̄betiā p̄ ip̄m quē annūcia-
uerat assistentē cōpleuit. xx. E.
Et fuit noui et veteris testamēti mediator
idoneus. Ibidē.
Johānes par angelis: tuba celi: p̄co christi:
arcanū patris: filij nunci⁹: pctōrū venia:
iudeorū correctio: vocatio gentiū: legis et
gratię s̄bula: q̄ diploidē sūmi sacerdotis
sancto patri iūgebat in corpe. xxij. B. i. fi.
Johānes christ⁹ putari potuit: sed ideo nō
Cur iohānes nō inter di- (luit. xxij. D.
scipulos dñi iueniat: sed pot⁹ discipulos
habuisse cū dño inuenit. xxij. L. D.
Figurā legis gessit in eo q̄ duos ad christū
discipulos misit. xx. B. xxj. E.
Formā legis p̄tulit qz p̄nūciauit saluatore
sicut lex gratiā p̄cucurrit. xx. A. in medio.
Quid sit qd̄ dicit: Illū oportet crescere me
aut̄ minui. xxxvj. A. in fine.
Propter iusticiā pdidit vitā: sed lucrāt⁹ est
gloriā. xxxvj. B.
Abaluit ex p̄fecta libertate iniusta sustinere
q̄ iusta nō dicere. xxxvj. L. in fine.
Nemo iudex esse debet cordis alieni: exem-
Iudex neminē p̄ se occidit (plū. xxij. L.
sed p̄ ministrū. iij. f.

Annotatio.

De signis iudicii extremi hęc dētib^o. xl. A.
 Iudiciū extremū ideo semp est timendū. x.
 Ad iudiciū nō veniēt pagā (L. xxxix. A.
 ni nec heretici nec iudēi: sed chustiani: et
 quales. xxxviiij. L.
 In iudicio fiet retributio non scōm fidē sed
 scōm operationē: pbat scriptur. xxxviiij.
 D. L. xxxix. A.
 In potestate nostra est qualiter iudicabi-
 mur. v. D. xlvij. L.
 Sententia iudicis bonis est iocunda et ma-
 lis formidanda. xxxviiij. A.
 Q̄rit irrevocabilis. Ibidem.
 Cur solū opera pietatis facta vel non facta
 cōmemorent. xxxviiij. B.
 Aborem deus hic posuit cum sine:
 sed mercedē i cęlo sine sine. iij. B.
 Sunt lachrymę vituperabiles: sūt
 et laudabiles. xlv. B.
 Fuerunt mihi lachrymę meę panes die ac
 nocte dū dicit mihi vbi est deus tuus et.
 exponit. xlv. J. K.
 In dei laudib^o ppetuo cōsistere: nō est la-
 boriosa sed amabilis et optabilis seruit^o.
 Abali dum erubescunt false lau- (x). L.
 dant: quādoq; ad emendationē puocant.
 xxxvj. L. circa finem.
 Sicut laus vera ornat: ita laus falsa casti-
 gat. xxxvj. L.
 Laurentius cōparat grano sinapis ppter
 multa. xxxj. et. xxxij. p. totum.
 Tanta erat sancti laurentij gloria martyrij
 vt passione sua mundum illuminaret vni-
 uersum. xxx. A. xxxj. L.
 Quis nolit ad horam vri laurentij igne: vt
 eternū gehennę nō patiat incēdium. xxx.
 Beati laurentij exemplo puo (A. in fine.
 camur ad martyrium: accēdimur ad fidē:
 incalescim^o ad deuotionē. xxx. B.
 In igne diuino accensus flāmarū nō sensit
 incēdiū. xxx. B. i. sine. L. xxxj. L. i. medio.
 Nō breuē vel simplici passiōe perimē. xxx.
 In crate ferrea lento igne (L. in fine.
 cōsumit: vñ nec minor glia ē trib^o pueris
 in camino ignis icluisi pferēdus. xxx. D.
 Duplici igne se postulat vri: vt ostēdat pl^o
 in se posse amorē chustij q̄ pgnam tyrāni.
 xxx. L. xxxj. L. in fine.
 Dum chustij pcepta cogitat: frigidum est il-
 li omne quod patit. xxxj. L. post mediū.
 Beatus laurentius inter omnes martyres
 p̄cipua deuotione est venerandus pro-

pter tria. xxxij. A.
 Ideo flamma suscepit martyrem: nō vt est
 a fide ignis mutaret: sed vt pbatum do-
 mino redderet. xxxij. B.
 Quę fuit causa passionis eius. xxxij. B. in
 Si iusti in domino letent: iniusti (medio x.
 nō nouerunt letari nisi in seculo. l. B.
 Rex vetus gratis p̄currit. xx. A. i. medio.
 Rex mittit ad euangelium. xx. B. xxx. L.
 Loculos cur chustij iudē cōmiserit. xlv. f. x.
 Nemo bonū seu vix loquit ex se. xlv. L.
 Dum bona loquimur transit sermo in affe-
 ctum. xxxvj. L. in fine.
 Lucrum iniustū nemo habet sine iusto dā. x.
 Lugere debemus animas no (no. x. B.
 stras peccatū extinctas: potius q̄ corpora
 charissimorum. xlv. G.
 Agnificat a nobis deus duob^o mo-
 m dis. xxxv. K. L.
 Abalis non est bene: nec bonis ma-
 le. x. L. in fine. D. (x. D.
 Inter malū pati et malū esse multū interest.
 Abali tolerādi sunt: exemplo chustij. xlv. f.
 Abaria impleta est gratia: et eū vacuata
 est culpa: quia maledictio eū i benedicti-
 onem mutat marię. xvij. A.
 Ideo benedicta in mulierib^o q̄ vitā viris et
 mulierib^o peperit. Sua penā intulit mun-
 do: maria salutē attulit mūdo et. Ibidem.
 Q̄ nō fortuitu reperit paruulū: sed decur-
 sis nouē mētib^o peperit chustū. xvij. B.
 Abarię cantus eū planctū exclusit. xvij.
 Ideo sup eā spūsanct^o venit vt (B. in fi.
 plē gigneret et v̄ginitatē nō amitteret: si
 liū pferret et icorrupta pmaneret. xvij. L.
 Abarię assensum omne seculū deprecā ca-
 ptiū. xvij. L. in fine.
 Concepit ad credulitatē verbi: virilis igna-
 ra cōsōrij. Erat v̄go cū cōcipit: v̄go gra-
 uida: virgo cū parit et post partū. xvij. D.
 Abaria dū despōsaret fabro: cęli nupsit ar-
 chitecto. xvij. D. in fine.
 Abaria sup oēs feminas b̄dicta: q̄ virum
 omnino nō nouit: et virū suo vtero circū-
 dedit. xvij. L.
 Abaria circūdat virū angelo fidē dando: q̄
 eua pdidit virū serpēti p̄sentiedo. xvij. L.
 Angelus cōceptionis minister aduenit: nō
 vt v̄ginitatē amitteret maria interuenit
 Sentit pondera ventris et p̄udo (Ibidem.
 rem nō amisit castitatē: intumescunt vbe-
 ra et intacta manēt genitalia. xvij. L. i. fi.

Dum humiliter fidem dedit: celi opificē in se incorporauit: et mundo succurrit perditō. Sit per te excusabile quod per te ingerimus: sit impetrabile quod fide et mente poscimus: accipe quod offerimus: redona quod rogamus: et excusa quod timentus. xvij. S.

Maria quomodo fecunda fuit et virgo p̄mā sit: exemplis ostendit. xvij. D. E.

Si omnīū membra in linguas uerterent: eā laudare sufficeret nullus: quia altior celo est et profundior abyſſo. xxxv. D. R.

Hęc primę matris damna resoluit: et homini perditō redemptionē adduxit. xxxv. D.

Auctrix peccati eua: auctrix meriti maria: Eua occidēdo obfuit: maria uiuificando p̄fuit. xvij. A. xxxv. E.

Merito a nobis singulari hōconio extollit: q̄ singulare cōmertiū mūdo p̄buit. xxxv. S.

Quia auctorem suum cōcipiens genuit in tēpore puberem: quē habuit ante tempora cōditorē. xxxv. S.

Quicquid de ea dicit: minor laus est q̄ dignitas sua meret: quia eius virtutes nō sufficiunt ligna enarrare carnis. xxxv. B.

Marię humilitas facta est scala celi p̄ quā dñs descendit ad terras. xxxv. D.

Marię que magna fecit dñs. xxxv. E.

Maria succurre miseris: iuuua pusillanimes: refoue ftebiles: ora pro populo. xvij. S. xxxv. R.

Marię gloria in celis hęc est. xxxv. S.

Nihil p̄dest eā in terpellare uocib⁹: nisi humilitatis eius exempla teneam⁹. xxxv. T.

De marię tēporali resolutione et assumptione penni: venerabile est manū et linguā occupare. xxxij. A.

De ea nemo digne loquit nisi diuinitus adiutus. xxxij. B.

Postq̄ christus in cruce mariā discipulo cōmēdauit: nihil de ea legit p̄ter id quod lucas in actib⁹ cōmemorat: dicens: Dñs vnanimiter in oratione p̄seuerātes cū maria etc. xxxij. C.

Querendum est ratione quod consentiat ueritati ubi nihil scriptura cōmemorat de marię morte uel assumptione. xxxij. D.

Quia scdm cōditionē humanam mortua est: sed utrū excipiat ab illa generali sententiā quā dictū ē: Puluis es et in puluere ibis sicut et caro christi de natura ei⁹ assumpta quā corruptionē nō uidit: laborādū ē. xxxij. E.

Sicut christ⁹ excipit a sententiā adq̄: ita maria a cōditione eue: quia licet cōicet erumnis eue: nō tñ cōicat parturiēdo cum dolore.

Quia sine peccati colluione (xxxij. S. et uiri admixtione concepit: sine dolore genuit: sine integritatis violatione: cū pudore uirginitatis itegra p̄māsit. xxxij. S. Hoc p̄meruit singularis eius sanctitas et gratia: quia susceptione dei estimata est digna. xxxij. S. in fine.

Quantū possit gratia marię: mōstrat integritas: que sicut diuersa ē a natura: ita diuersa est ab usu. xxxij. S.

Qui in uita p̄ ceteris illā ḡra sui p̄cept⁹ honorauit: p̄tū ē credere singulari saluatione eā in morte et sp̄ali ḡra honorasse. xxxij. S.

Potuit eā tam a putredine q̄ a puluere facere alienā quā ex ea nascens uirginē eā potuit relinquere. xxxij. B.

Lum christus carnē quā de maria suscepit sup celos trāsuertit: honorauit oēm hūanā naturā: multo magis maternā. xxxij. B.

Si unitas gratię que cunctis in christū creditibus seruat: marię nō tollit: quātomagis sp̄alitas nature cū ḡre unitate efficit vnū matrē et filiū: filiū et matrē. xxxij. J.

Marię aia claritate christi frui dū excellētiore quadam et speciali p̄rogatiua a filio honorat: possidēs in christo corpus suum quod genuit et per quod genuit: quia dignū est ibi esse ubi ipse ē: Et tā p̄ciosum thesaurū dignū ē celū seruare q̄ terrā. xxxij. K.

Marię corpus in escam uermib⁹ traditum: quia sentire nō ualeo: dicere p̄timeſco: Nam estimationē p̄cul p̄pellit munus incōparabilis gratię. xxxij. K. in fine.

Maria fide et opere christi ministratrix et deuota usq̄ ad mortē eius secutrix: nō plus gressu q̄ imitationis affectu: si ibi nō fuerit ubi christus suos ministros uult esse: ubi ergo erit? Et si ibi: nūquid equali gratia? Et si non equali: ubi est dei censura? xxxij. L.

Mariam in christo et apud christū esse: nec ad communem humilitatē putredinis et pulueris post mortem adductā que suū et omnium genuit saluatorem: uera ratione consistendum est: et exemplis ostenditur. xxxij. M.

Indignū ē marię assumptionē peragere sine maximo honore: per quā meruim⁹ auctorem uitę suscipere. xxxv. A.

Annotatio

Lū moysi corpus ab hoīe nō inueniat i ter-
ris: non cuiq̄ sit dubium mariam super cę-
los eleuatam: sed quo ordine trāserit ad
superna regna: nulla hoc narrat catholica
historia. xxxv. B.

Adarię aliam quō gladi° dicat ptransisse cū
hoc de ea nō legat. xxxiiij. §. xxxv. L.

Quotiēs martyria sanctorū celebram°: to-
riens christi gloriā h̄dicam°. xi. A.

Quādo martyria sc̄toꝝ veneramur de eter-
na coz̄ q̄ in celis est festiuitate cogitare de
Si ad martyriū cōsortiū vo- (bem°. xi. D.

lum° puenire: de imitatione ipsorū cogite-
mus. debēt enī in nobis aliqd de suis vir-
tutibus recognoscere vt p nobis dignent̄
dño supplicare. xxx. §. xlvj. A.

Si tormēta corū ferre nō possum° vel ḡ ma-
las concupiscentias repugnemus. xxx. §.
Hō solū eos martyres fuisse cū (xlvj. B.

passi sint credendū est: sed etiā tūc cū vi-
uerent. xxxij. L.

Adartyr grece: latie testis dicit: Et quotiēs-
cunq̄ mādatū christi bonis actib° facim°:
totiēs christo testimoniū phibem°. xxxij.

Tota vita christiani hoīs si sc̄dm (L. in fi.
euāgelii vixerit: crux est atq̄ martyrium.

Lū martyriū creuit pugna: cre- (xxxij. D.

uit et pugnantiū gloria. xxxvij. A.

In martyrijs sanctorū duo cōsiderāda sunt
sc̄z sc̄uitia tortoris et patia martyris. xliij.

Quot ante mortē ptulerūt suppli (A. B.

tia: tot deo obtulerūt sacrificia. xliij. B.

De martyrib° exponit̄ versus psalmi: Qui
seminat̄ in lachrymis rē. xlv. per totū.

Q̄ se impenderūt cōsistēdo christū et imple-
rūt illud: Ad mēsam potēt̄ sedisti. xlv. B.

Ideo se impēderūt q̄ securitatē a dño acce-
perūt. xlv. L.

Quare i lachrymis seminasse dicūt. xlv. D.

Adartyriū psonā christus in se suscepit. xlv.

Hō martyriū sola effuso sanguis (D. E.

cōsumat et flāmarū exustio: sed etiā cōtem-
ptu carnis ad coronā pu enit̄. xlvj. A.

Adartyriū solennitates exhortationes sunt
martyrioz. xlvij. A.

Qui martyres sc̄toꝝ inquātū potuerit imi-
tari noluerit: ad corū beatitudinē nō pote-
rit puenire. xlvij. A.

Hō solū martyres sed et dñm ipm cū ipsius
adiutorio possum° imitari. xlvij. B.

Adartyriū vox est: Si de° p nobis q̄s cōtra
nos. xlvij. p totū.

Triūphantes in christo sua morte pctā lu-
crantes: quāq̄ qui in illo patitur omnino
nō mouf. xlix. A.

Adartyriū est indulgētia criminū: virtutū
caput: occasio iusticię: dominicę passionis
Inter martyres deuo- (imitatio. xlix. A.

tissimę femine simul seculū et sexū vicerūt:
et fortiores viris torquentibus extiterūt.

Ab omnib° de° fidē magis q̄ (xlix. B.

mortem expetit. xlix. B.

De martyrib° exponit̄: Quis nos sepabit
a charitate christi: Et ppter te mouifica-
mur tota die. l. A.

Hō tolerarent nisi in eis christ° habitaret.
Et in prima vocatione ha (xij. A. in fi.

beāt fidē et in passione virtutē: eis donatū
Clariorē martyriū tormēta fa- (est. xij. B.

ciunt. xij. D.

Hō tñ martyres cruciabāt tormēta illata:
quātū tortores vastabat infania. xij. E.

Qui martyres honorat: honorat et christū.
Adartyrib° christ° h̄meditari (xxv. D.

vetuit et cōsiteri p̄cepit: vt in semetipsis ti-
midi et mūdo essent audaces. xliij. A.

Adirabile medicinę genus ppter quā me-
dicus egrotat: vt egrotis sanitatē cōferat
xix. B. B.

Adedici quādoq̄ curāt p ḡria: quāq̄ p simi-
lia. exemplū. xix. L.

Adherces bonę vitę nō est sperāda in hac vi-
ta. xlvj. D.

Adellis multa: operarij aut̄ pauci: Rogate
dñm messis: exponit̄. xliij. A.

Adesses duę sunt: vna transacta: altera fu-
tura. xliij. E.

Adilitia seculi et militia dei in hoc differunt
Adiracula christ° facit sine san- (xliij. §.

ctis: ḡ sācti nō sine christo. j. A. i. fi. iij. A.

Lū mortalitatē nostrā in se christ° assūpsit
et inde gratia sanitati totū corpus resum-
psit: nō ideo factus est altior vel beator:
sed tota hec dispensatio nostrę vtilitati cō-
suluit et militauit: nihil suę diuinitati con-
tulit. xix. B.

Lur mori voluit christus p genere huma-
no: qd̄ p sapientiā vel potētiā potuisset
liberasse. xix. A.

Q̄ morte carnis suę mortē nostrę carnis
de serpente venientem sanauit: et ad im-
mortalitatis suę speciē in tempore resurre-
ctiois cōplēdā reformauit: exemplū. xix. L.

Q̄ mors quę per lignum venit per lignum

Principalium sententiarum

- superata est. xix. D. (xij. S.)
 Abors anime plus dolenda est q̄ corporis:
 Quid infelicius q̄ timēdo mortem cadere
 in mortem. xlij. D. circa finem.
- M** Abulter samaritana prima credidit ex gēti-
 bus. xlij. L. in medio.
 Ad sidus dupliciter pducit aciem ꝑ milites
 christi: scz blādīdo vt decipiat: z tenēdo
 vt frāgat. xij. L.
- M** Ascit christus sine corruptiōe qz de
 n sanctificatiōe p̄cipit: nec decebat vt
 q̄ nobis afferebat salutē: matris p̄-
 peret integritatē dignitatē. xvij. D. i. sine.
 Q̄ nascēdo v̄ginitatē m̄tis suę nō ademit
 q̄ ecclesiā suā de fornicatione demonū re-
 dimēdo virginē fecit. xvij. D.
- Matus est ex femina q̄ nō est a masculo sa-
 tus in femina. xvij. L.
- Dum nascimur: trāsm̄. xlv. S.
- M** Diu q̄ nō vult sustinere cū capite
 o recusat esse in corpore. xlvij. A. i. si.
- O** Oratio prior ascēdit ad celsū q̄ vola
 Et orarem ꝑ inimicis chri- (x. xxvij. L.)
 stus z sancti nobis exempla reliquerunt.
 j. B. iij. B. L. iij. L. D.
- Q̄ orauit ꝑ inimicis i hoīe q̄ exaudiuit cū
 Orare ꝑ inimicis z si elabo (patre. iij. L.)
 riosū: multū ē tñ meritorū. iij. B. z. v. S.
- Contra eos qui orāt desū vt occidat eoz ini-
 micos. iij. S.
- P** Atre nō nouit q̄ filiū negat. viij. A.
- P** Ideo christus pati voluit vt nobis
 patientię exēplū p̄beret. ij. B.
- P** Passus est christus qz voluit nō qz iudex
 poruit. xlv. L.
- Nō sunt cōdignę passiones ad futurā glo-
 riā zc. Exponit. xiiij. S.
- P** Paulus a paululo: id est modico noiatur.
 Paulus ex lupo fact⁹ est agnus: (xlv. B.)
 z cū factus est magn⁹: baptizat⁹ a matre
 illuminat⁹ a patre: cepit defendere matrē.
 Cōtra pauli seuitiā mi (xiiij. D. xxv. A.)
 litia celi conq̄rit. xv. B. xiiij. L. xxvij. L.
- Paulus patit qd̄ saulus fecerat. j. L. xiiij.
- Dum intrat lupo stabula pe (S. xxv. L.)
 cudis: factus est ouis. xxv. L.
- Q̄ vestimēta seruabat vt oim manib⁹ ste-
 phanū lapidaret. j. L. xiiij. B.
- Elisus est p̄secutor z erect⁹ gentiū p̄dicator:
 iij. L. xxv. B. L. xxvij. D.
- Lum querit minuere numerū christianozū
 etiā accessit ip̄e ad n̄st̄z cōfessoz. xxv. L.
- Locus factus est vt interiore luce fulgeret.
 Cēstas cōuersiōis facti pauli (xiiij. D.)
 apostoli hęc fuit. xiiij. S.
- Bonū vas electionis paulus in quo sc̄o-
 sa mādatozum christi p̄cepta cōdunt: z de
 cul⁹ plenitudine substantia vitę populis
 semp̄ erogat z plenus est. xxvj. B.
- Ecce dicit miles diaboli vt surgeret signifer
 christi. xxvij. D.
- Quia sub p̄posito placēdi deo agebat ig-
 narus ad culpā: statim post admonitiōnē
 cuarrit deuot⁹ ad gratiā. xxix. B.
- De paulo exponit: Benjamin lup⁹ r apax
 Paulus ꝑ ceteris apl̄is (z. xiiij. A. B.)
 dauē sciētie accepit. xxvij. B.
- De pauli ceruice cū decapitaret lac ꝑ san-
 guine fert fluxisse. xxvj. L.
- Pacem multi p̄dicāt z nō habent: laudāt z
 amāt: dicūt z nō faciūt. xlij. B.
- Aliud est peccare in desū: aliud peccare i ho-
 Sicut sine pctō nemo esse (minē. xlvij. L.)
 p̄t: ita ꝑ dei misericordiā possibile est vt
 bonis operibus se vnusquisqz redimat a
 pctō. xxvij. B.
- Peccata criminalia sunt q̄ a iam in eternū
 occidūt nisi ꝑ penitētiā z elemosynas lar-
 gas redimant. xlv. B.
- Peccata minuta sine quib⁹ hęc vita nō agi-
 tur sunt. xlv. L.
- Quia nō desūt quotidiana pctā: nō desunt
 etiā quotidiana remedia. xxx. S. xlvj. B.
- Licer minuta pctā animā nō occidāt: tñ de
 formē faciūt: z ad amplexū sponsi celestis
 venire nō pmittunt. xlv. D.
- Q̄ cōtinuis orationib⁹: ieiunijs z elemosy-
 nis: z p̄cipue indulgētiā eoz q̄ in nos pec-
 cāt assidue redimunt. xlv. D. B. J.
- Q̄ remittūt ꝑ aduersitates tpales si equo-
 aio z cū ḡst̄atione sustinent. xlv. D.
- Qui pctā criminalia cōmittūt z q̄ diu viuūt
 ea penitētię medicamētis redimere nolu-
 erint: non ad ignē purgatorū s̄ ad eternū
 descendunt. xlv. L. in medio.
- Quib⁹ operib⁹ minuta pctā dimittant z q̄
 bus peccata criminalia delectant. xlv. S.
- Crescit amor n̄st̄i quantum pecunia cre-
 scit. x. L. circa finem.
- Pene damnatorū eternę erunt. xlv. A. et
 xl. A. in fine et. B.
- In penis similes similib⁹ iūgent. xxxix. B.
- Peregrinatio patriam nō desiderat sine la-
 chrymis. xlv. J.

Pecc

Pecc

Pe

Annotatio.

Qui aliū p̄seq̄t in corpe ipse pri^o p̄secutionē sustinere cognoscitur in corde .x. B. L. in Pedes animę duo sunt. xlvij. D. (si. D) Petra bis virga percussa ch̄istū significat. xix. E. in fine.

¶ petrus p̄ soliditate deuotionis ecclesiarū petra dicitur: quia prim^o nationib^o fidei fundamenta posuit. xvj. A.

¶ Petra p̄ deuotione petrus dicitur: et petra pro virtute dñs nūcupat: et ideo recte meretur cōsortium nominis qui cōsortium meret et operis. xvj. A. xv. A.

¶ Cū petrus linea cassa laxaret i freto: ch̄ist^o retia misit i dño: cepit ch̄ist^o: cepit et petrus. Ch̄istus discipulum: petrus pisciculum.

¶ Petrus dñs insidiat gregib^o (xxvij. A. piscium in mari equoetis: ipse in rete incidit saluatoris. xxvij. B.

¶ Dum temerari^o mare ingredif nutat incessu: sed conualefcit affectu: periclitat corpore: sed deuotione nō labif: qz magis dilectione q̄ pedibus ambulabat. xvj. B.

¶ Melior vnda vbi ambulāte petro nec mutata nec labif: nec solidatur nec refugit q̄ q̄ olim in mari rubro facta legim^o. xvj. L.

¶ Petrus dum deficit fide: deficit et vnda: qz cū in mari credulitas portabat p̄fidia submergebat. xvj. D.

¶ Ideo petrus factus est timidus negator: qz erat audax p̄sumptor. xxiiij. A.

¶ Trinitas negationis desertio est veritatis: et trinitas cōfessionis testimoniū dilectionis. xxiiij. D.

¶ Petrus piscatorē modo adorat genib^o puoluti multitudo gētiū. xxv. L. xxvij. E.

¶ Petrus suis errorib^o p̄fecit: qz fidelior fact^o ē postea q̄ fidē se pdidisse defleuit. xvj. A.

¶ Ideo tertio si diligat interrogat: qz in vno petro figurabat vnitatis pastorū. xxiiij. B.

¶ Q̄ nō mendaciter: sed veraciter respondēbat: animā meā p̄ te ponā: Et tu scis quia amo te. xxiiij. B.

¶ Veracē petrus: petra fecit. xxiiij. L.

¶ Beata petri largitas q̄ petenti argentū nō attulit sed cōtulit sanitatē. xvj. A.

¶ Recte petrus pri^o pedes claudi sanat: vt sicut in ecclesia fidei fūdamētū cōtinet: ita i hoīe mēbrozū fundamētū cōfirmet. xvj. B.

¶ Si petri vmbra olim transeuntis supplicatibus p̄derat: q̄tomagis nunc gratia permanentis. xxix. D.

¶ Sicut in omni terra mira petri virt^o est: ita

et in fines orbis terrę epistolę pauli penetraverunt. xxvj. A.

¶ Petrus et paulus fuerūt pares quo ad meritū licet alter p̄cellat potestate: alter scientia. xxvij. A. B. L.

¶ Electi sunt ad duoz populoz salutē: petrus ad iudeoz: paulus ad gētiū. xxix. A. Erant dispares pri^o studijs: sed operum meritis pares. xxix. B. L.

¶ Optima ap̄lorū noīa petra et vas necessaria sunt domui saluatoris. xxvj. B.

¶ Licet ipsorū passio diuersa in singulis fuerit: tñ vna est referta sanctitate. xxvj. L.

¶ Petrus simili morte cū ch̄isto discerptus est vt quē fide imitabat: imitaretur et passione. xxvj. L. xxiiij. D.

¶ Ambo simul vna die in vrbe roma occisi sunt a nerone. xxvij. L. D. xxvj. L.

¶ Quenerūt ad palmā martyrii nō eodē tempore cursu: sed eodē anni vertentis occursum: petrus aux necat: paulum gladius imolat. xxvij. E.

¶ Cui^o meriti sint ex hoc intelligit. xxvij. D.

¶ De causa passionis eorū dē et quō simonē magū orationib^o p̄strauerit. xxvij. E. F.

¶ Eos p̄stitit passio copulātos quos p̄dicatio fidei fecerat socios. xxvij. E. in fine.

¶ Quia petrus ex humilitate capite in terram verso crucifigi eligit. xxix. D. in fine.

¶ Piscis ille qui de flumine ad tobiām ascendit ch̄istū significat. xxvij. B. circa finē.

¶ Plorat ali^o hoc ali^o illud: iustus plorat plorantes et ridētes. xlv. B.

¶ P̄dicatores q̄s ex taciturnitate habeant Quid ad auditores (peccatū. xxxv). L.

et quid ad p̄dicatores p̄tineat. xlv. D. E.

¶ P̄dicator debet erogare nō includere: exemplum. xlv. F.

¶ Si p̄dicat: hoc age p̄ dilectionē non p̄ occasionē: exemplū. lxi. G. H.

¶ Bon^o tibi p̄dicat: carpe vna de vite: mal^o tibi p̄dicat: carpe vna p̄dētē i sepe. xlv. J.

¶ Quod bohū ē audit: nec malos mores imitare. Ibidem.

¶ P̄dicator alijs orātib^o digna loq̄t. iij. A.

¶ Aprozū pena qualis erit hinc p̄pen di p̄t. xxxvij. L.

¶ Raptor dñi rapit rē: pdit fidē. x. B.

¶ De redemptione vel reparatione generis humani: vide infra verbum.

¶ Regnum eglorum aliud nō querit precium q̄ teipm: da te et habebis illud. xxxvij. F.

Principalium

Sententiarum

Regnum celorum tam clarum et magnificum cur
reb⁹ minimis cooper. xxxj. A.
Regnum celorum vim patitur et violenti rapi
unt illud: duobus modis exponitur. xx. f. B.
h. xxxvj. f.
Respicere dei est ipsi⁹ approbare. xxxv. p.
Laro christi cuius gloria resurrectionis et
ascensionis super celos fuerit magnificata et
glorificata: eadem tamen mansit et manet carnis
natura quam assumpserat de maria. xxxiiij. h.
Resurrectione corporum suorum cur sancti de
siderent. viij. l. in fine. xj. B. L.
Ri Quod ridet homines plorandum est. xlv. h.
Ro Roma caput est: et principatus obtinet natio
num. xxvij. D. (xviiij. B.)
Sa Abelliani quid de christo sentiant
Sacculus est pecunia clausa: et si
gnificat sapientiam occultam. xlij. f.
Salutare per viam quid sit. xlij. B. D.
Salutatio a salute nomen accepit: quia an
tiqui in epistolis suis sic scribebant: ille illi
salutem. xlij. h.
Qui in via salutatur: per occasionem salutatur: Et
quod sit per occasionem salutare. xlij. h. J.
Tere sancti sanctorum christi dicitur: vni et illa
sancta sanctorum dicitur quam illa seruabatur qui
bus ille figurabat. xxxiiij. l.
Cur sanctorum omnium festiuitas sub vna so
lennitatis leticia celebretur. xxxvij. A.
Lum sancti volumus gaudere: sed nolumus tri
bulationem cum eis sustinere. xlvij. A.
Sc Scorpionum carnes oleo decoctae percussiones
scorpionum sanant. xix. l.
Scriptura sancta sepe discussa vera conuenit
na parit quam manifestis sermonibus abscon
dit: sepe aperte sermonibus insinuat: in qui
bus nihil propter id quod sonuit creditur inui
tat: quedam sic commendat ut pariter litteram
ac mysticum intellectum instruat: quedam tantum
mystice: et quedam omnino omittit que tamen ve
ra ratione creduntur: exemplum. xxxiiij. D.
Lum quedam veris indagacionum studiis
querenda relinquit: non ideo tamen superflua esti
manda est. xxxiiij. D.
Quo loquitur per exaggerationem. xlij. B.
Sc Exijt qui seminat seminare semen et exponit
nitur. xlv. D.
Semina bona sunt opera bona. xlv. A. B.
Qui defecerit in semine non gaudebit in
messe. xlij. D.
Qui seipsum impendit semetipsum: reddet il
li deus messem. xlv. f.

Qui seminat in lacrymis in gaudio metetur
quod ad omnes pertineat homines. xlv. B.
Qui difficiles terras timet: ad terram bonam
dum seminat non peruenit. xlij. D.
Super sepulchra mortuorum non sunt prepa
randa conuiuia. xv. B. L.
De seruo pigro qui noluit talentum sibi cre
ditum erogare: exponitur. l. per totum
Simon magus cum se christum diceret et tanquam si
li⁹ ad patrem magicis artibus volare tempta
ret: ofonibus aploz percipit. xxvij. l. f.
Sinapis granum magnum est non specie sed
virtute: et ideo regno celorum et fidei non quas
litate oleris sed vigore acrimoniae compa
ratur. xxxj. A. B. xxxiiij. A. B.
Sinapis semen tempore hyemis multam
conferit medicinam. xxxj. B. xxxiiij. A. B.
Quid significet quod seminatum sit arbor
ita ut volucras requiescat in ramis eius.
Sollicitudine vite huiusmodi nihil (xxxiiij. l. D.) So
peius: que ad vitam eternam peruenire non
permittit. xlij. D. in medio
Cur spiritus sancti dona esaias commendat Spi
a sapientia incipiens ad timorem dei per
uenit. xvij. B.
Stephanus orauit pro suis lapidatoribus: Si
sicut christus pro suis crucifixoribus. j. B.
Qualia in mensa domini sui co (iiij. D.)
medit: talia preparauit. j. B. circa finem.
Si non orasset pro inimicis: ecclesia paulum
non haberet. j. l. iiij. l.
Stephanus grece: latine corona dicitur. ij. A.
Primiti⁹ est martyr: quia christum pri
or in flore iuuentutis sanguine purpureo
secutus est. j. A. ij. A.
Non expetebat de persecutoribus vindictam sed
eis potius a deo veniam postulabat. ij. B.
Quis sequebatur in iudeos et diligebat. ij. l.
Cur stans orabat pro se et genu (iiij. D.)
flexu pro persecutoribus. ij. D. iiij. D. v. l.
Secutus est vestigia pastoris sui ut bona
Quid datur est omni ecclesie ad pro (ouis. iiij. B.)
fectum: quia humilis erat et celsus fide: disci
pulus ordine sed magister exemplo. v. A.
In hoc quo prepositus fuit feminis habuit te
stimonium sincerissime castitatis. v. A.
Cur se filium hominis et non filium dei videre
a dextris dei asserat. v. B.
Quis precipue videatur inter martyres quia primus:
et qui erat inferior ordine factus est primus passi
one: et qui erat discipulus gradu cepit esse
magister martyr. v. B. in medio.

Annotatio principalium sententiarum

- Plus dolebat lapidantium peccata quam sua
vulnera. v. L.
- Stephanum gamaliel stolatus reuelavit: saul
spoliatus lapidatus: et christus pannis inuo-
lutus vitatus. vj. A.
- Stephano erat pulchritudo corporis: flos
etatis: eloquentia sermocinantis: sapientia
sanctissime mentis et operatio virtutis. vj. A.
in fine. B.
- De causa cur in Stephanum iudei consurrexerunt. vj. B. L. D. E. (corum.)
- Relatio miraculorum sancti Stephani. vij. p.
- Stolas albe sanctorum que sint. xj. L. D.
- Stolas lauare in sanguine agni quod sit. xj. L.
- La** Aciturnitas doctoris quando ha-
t beat reatum. xxxvj. L.
- Le** Duo sibi tempora ordine suo succedunt:
tempus fletus: et tempus ridendi. xxx. B. xlvj. B.
- Testimonium christo phibemus quoties ma-
data ipsius facimus. xxxij. L. in fine.
- Lur tempus laboris sit momentaneum: et
mercedis eternum. xxxvij. B.
- Tenebre exteriores quales erunt. xlv. B.
- Li** De timore dei precepta multa in scripturis
ponunt. xvij. A.
- Elisas cum septem dona spiritalia comen-
daret: incepit a sapientia et peruenit ad ti-
morem. xvij. B. L.
- Liriaca de serpentis carne confecta morsibus
serpentinis occurrit: et portiones veneno in-
fectas in potu sumpta expellit. xix. L.
- Li** Tribulatio peccata purgat si patienter per-
ferat. xij. D. in medio.
- Lristis est anima mea usque ad mortem: ex-
ponit. xlv. D. E.
- La** Allis plorationis quid sit. xvij. B.
- Le** Secunda est veritatis auctoritas: quod
dum discitur de se gignere quod ip-
sa est cognoscitur. xxxiiij. D. (D. in fine.)
Sine veritate non valet auctoritas. xxxiiij.
- Verbum diuinum naturam humanam sibi vniuit:
non amittens quod erat: sed assumens quod non
erat. xxxiiij. B. in medio. (xxxiiij. A.)
- Quod sumpsit ex maria naturam non originem
Verbum quod differat a voce. xx. D.
- Verbum diuinum ita ad nos descendit et cele-
stia non reliquit: quod verbum nostrum a loquen-
te transferretur ut tamen clausum in sua sede te-
neatur. xx. D.
- Verbum dei quomodo anima concipiat: pariat et
enutriet. xxxv. L.
- Verbum dei incarnari voluit: non quod aliter non po-
terat redimere hominem per sapientiam vel potestatem:
sed quod sic commodum congruebat. xix. A. B.
- Quod mortalitatem nostram assumens: immortalitatem
suam non amisit: exemplis ostendit. xix. B.
- Quod non eguit nostra reparatione: sed ea bonitate
qua nos condidit eadem nos reformare voluit.
Ibidem.
- Quod omnia continens: omnia complens in assum-
pto homine totum se conclusit et tamen totum mun-
dum regere: complere et continere non desuit:
exemplo ostendit. xix. F.
- Verbum totum de ore loquentis perdit: et totum
ad multorum aures peruenit. xix. F.
- Vincetio martyr habebat in sermone fidu-
tiam: et in passione constantiam. xij. B. xij. A.
- Quod in eo vicit a quo vicitur est mundus. xij. L.
- In vincetio passione si humana patientia
consideret: incipit esse incredibilis: sed si di-
uina potentia agnoscat: desinit esse mira-
bilis. xij. D.
- Vincetio refrigerium in corde habenti da-
tianus extrinsecus flamas admouebat:
sed ipse facibus furoris accensus intus qua-
si clibanus cremabat. xij. E. xij. L.
- Quod vicit datianum viuens: vicit et mortu-
us. xij. F. xij. E. F.
- Quo duriori urgebatur pena: eo ampliori con-
fessionis exultabat constantia. xij. B.
- Eius passio sub copedio recitatur. xij. L. D.
- Vlissio dei quam iocunda sit. xxxvij. D. in fine.
- Virgines et si filium dei edere non possunt in
carne: spiritum tamen teneant redemptorem: quem non
timeat virginitas peremptorem. xvij. E.
- Vita presentis vite comparatur. xlv. G. h.
- Quid miserius quam curando vitam: amittere vi-
tam. xlv. D. circa finem.
- Vnitatem gratia facere potest sine proprietate
specialis nature. xxxiiij. F.
- Inter vocem et verbum hoc distat. xx. D.

Finis

